ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

7. července 2011 *

Ve věci C-310/10,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Curtea de Apel Bacău (Rumunsko) ze dne 14. června 2010, došlým Soudnímu dvoru dne 29. června 2010, v řízení

Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești

proti

Ștefanu Agafițeimu,

Raluca Apetroaei,

Marcelu Bărbieruovi,

Sorinu Budeanuovi,

* Jednací jazyk: rumunština.

Luminiță Chiagă,

Mihaele Crăciun,

Sorinu-Vasileu Curpănovi,

Mihaele Dabija,

Mie-Cristině Damian,

Sorině Danalache,

Oaně-Alině Dogaru,

Geanině Dorneanu,

Adině-Cătălině Galavan,

Gabrielu Granceovi,

Mădălině Radu (Hobjilă),

Nicolaeovi Cătălinu Iacobuțovi,

Roxaně Lăcătușu,

Sergiovi Lupașcuovi,

Smarandě Maftei,

Silvii Mărmureanu,

Marii Oborocianu,

Simoně Panfil,

Oaně-Georgetě Pânzaru,

Laurențiovi Păduraruovi,

Eleně Pîrjol-Năstase,

Ioaně Pocovnicu,

Alině Pușcașu,

Cezarovi Ştefănescuovi,

Roxaně Ştefănescu,

Ciprianu Țimirașovi,

Cristině Vintilă,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, K. Schiemann (zpravodaj), L. Bay Larsen, A. Prechal a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: Y. Bot,
vedoucí soudní kanceláře: R. Şereş, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 14. dubna 2011,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za rumunskou vládu, původně zastoupenou A. Popescuem a V. Angelescuem, poté R. H. Raduem a R.-I. Munteanu, jako zmocněnci,

– za Irsko D. O'Haganem, jako zmocněncem, ve spolupráci s A. Collinsem, SC, a N. Traversem, BL,

– za Evropskou komisi J. Enegrenem a L. Bouyon, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 15 směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (Úř. věst. L 180, s. 22; Zvl. vyd. 20/01, s. 23), a článku 17 směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303,

s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79), jakož i důsledků, které mohou v případě střetu mezi uvedenými ustanoveními a vnitrostátní právní úpravou nebo rozhodnutím Curtea Constituțională (Ústavního soudu) vyplývat z přednosti unijního práva.

Právní rámec

Unijní právní úprava

2 Článek 1 směrnice 2000/43 stanoví:

„Účelem této směrnice je stanovit rámec pro boj s diskriminací na základě rasy nebo etnického původu s cílem zavést v členských státech zásadu rovného zacházení."

3 Článek 2 odst. 1 uvedené směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se ‚zásadou rovného zacházení' rozumí, že neexistuje žádná přímá nebo nepřímá diskriminace na základě rasy nebo etnického původu."

4 Článek 1 směrnice 2000/78 stanoví:

„Účelem této směrnice je stanovit obecný rámec pro boj s diskriminací na základě náboženského vyznání či víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace v zaměstnání a povolání, s cílem zavést v členských státech zásadu rovného zacházení."

5 Článek 2 odst. 1 uvedené směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se ‚zásadou rovného zacházení' rozumí neexistence jakékoli přímé nebo nepřímé diskriminace na jakémkoli základě uvedeném v článku 1."

6 Článek 3 směrnice 2000/43 i směrnice 2000/78, který je v obou případech nadepsán „Oblast působnosti", ve svém odstavci 1 písm. c) stanoví, že v rámci pravomocí svěřených Společenství se uvedené směrnice vztahují na všechny osoby ve veřejném i soukromém sektoru, včetně veřejných subjektů, pokud jde o podmínky zaměstnání a pracovní podmínky, včetně podmínek propouštění a odměňování.

7 Ustanovení čl. 14 písm. a) směrnice 2000/43 a čl. 16 písm. a) směrnice 2000/78 stanoví, že členské státy přijmou nezbytná opatření, aby byly zrušeny právní a správní předpisy odporující zásadě rovnosti zacházení.

8 Článek 15 směrnice 2000/43 stanoví:

„Členské státy stanoví systém sankcí za porušování vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a přijmou všechna opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Takto stanovené sankce, které mohou zahrnovat vyplácení náhrad oběti, musí být účinné, přiměřené a odrazující. [...]"

9 Článek 17 směrnice 2000/78 stanoví:

„Členské státy stanoví sytém sankcí za porušování vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice a přijmou všechna opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Tyto sankce, které mohou zahrnovat náhradu škody poškozenému, musí být účinné, přiměřené a odrazující. [...]“

Vnitrostátní právní úprava

10 Cílem nařízení vlády č. 137/2000 o předcházení všem formám diskriminace a jejich potlačování (*Monitorul Oficial al României*, část I, č. 431 ze dne 2. září 2000), je zejména zajistit provedení směrnic 2000/43 a 2000/78 ve vnitrostátním právu.

11 Podle čl. 1 odst. 2 písm. e) bodu i) nařízení č. 137/2000:

„Zásada rovnosti občanů a zásada neexistence výsad ani diskriminace se zaručuje zejména v rámci výkonu následujících práv:

[...]

e) hospodářských, sociálních a kulturních práv, a zejména:

i) práva na práci, na svobodnou volbu povolání, na přiměřené a uspokojivé pracovní podmínky, na ochranu proti nezaměstnanosti, na rovnou odměnu za stejnou práci a na přiměřenou a uspokojivou odměnu“.

12 Článek 2 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se diskriminací rozumí jakékoli rozlišování, vyloučení, omezení nebo upřednostnění z důvodu rasy, národnosti, etnické příslušnosti, jazyka, náboženství, sociální příslušnosti, přesvědčení, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, dlouhodobé nenakažlivé choroby, seropozitivní diagnózy, příslušnosti ke znevýhodněné skupině, jakož i jakéhokoli jiného kritéria, jehož cílem nebo účinkem je omezení nebo vyloučení přiznání, využívání nebo výkonu lidských práv a základních svobod nebo práv zákonem přiznaných v oblasti politické, hospodářské, sociální a kulturní anebo v jakékoliv jiné oblasti veřejného života za rovných podmínek.“

13 Článek 27 odst. 1 nařízení č. 137/2000 stanoví:

„Každý, kdo se cítí být obětí diskriminace, se může v souladu s obecným právem u soudu domáhat náhrady způsobené újmy a navrácení do stavu předcházejícího diskriminačnímu jednání, nebo zneplatnění stavu vyplývajícího z diskriminačního jednání. […]“

14 Rozhodnutími č. 818 až 820 ze dne 3. července 2008, č. 1325 ze dne 4. prosince 2008, a č. 146 ze dne 25. února 2010 Curtea Constituțională určil, že některá ustanovení nařízení č. 137/2000, mezi něž patří i jeho článek 27, je třeba považovat za protiústavní v rozsahu, v němž z uvedených ustanovení vyplývá, že soudy mají pravomoc prohlásit

za neplatné normativní akty požívající sílu zákona nebo odmítnout jejich použití, pokud mají za to, že jsou diskriminační, a nahradit je pravidly vyvinutými judikaturou nebo ustanoveními obsaženými v jiných normativních aktech.

15 V souladu s čl. 11 odst. 1 a s přílohou 1 částí A body 6 až 13 mimořádného vládního nařízení (Ordonanța de Urgență a Guvernului) č. 27/2006, ve znění změn a doplnění vyplývajících ze zákona č. 45/2007 (dále jen „OUG č. 27/2006"), pobírají žalobci Direcția Națională Anticorupție (Národního antikorupčního ředitelství, dále jen „DNA") a Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (Ředitelství pro vyšetřování v oblasti organizovaného zločinu a terorismu, dále jen „DIICOT") odměnu odpovídající odměně žalobců státního zastupitelství při Înalta Curte de Casație și Justiție (Nejvyšším kasačním soudu).

16 Z vysvětlení poskytnutých předkládajícím soudem vyplývá, že pro přístup k funkcím žalobců při Înalta Curte de Casație și Justiție, a tudíž i pro přiznání odměny za výkon této funkce se vyžaduje zejména, aby dotyčný splňoval podmínku osmi odsloužených let v soudní funkci; to však neplatí, pokud jde o funkce žalobců DNA a DIICOT.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

17 V řízení v prvním stupni podali žalobci, kteří jsou soudci, k Tribunalul Bacău žalobu směřující zejména proti právě uvedenému soudu, proti Curtea de Apel Bacău a proti Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, kterou se domáhají náhrady za újmu, která jim podle jejich názoru byla způsobena z důvodu diskriminačního zacházení, jehož byli obětí v oblasti odměňování v důsledku postavení, které je v rámci tohoto systému vyhrazeno žalobcům DNA a DIICOT.

18 V rozsudku ze dne 4. dubna 2008 měl Tribunalul Bacău za to, že tito žalobci byli obětí diskriminace na základě socioprofesní kategorie a místa výkonu práce, což jsou kritéria, která podle tohoto soudu odpovídají kritériu „sociální příslušnosti" uvedenému v čl. 2 odst. 1 nařízení č. 137/2000, a že je v projednávaném případě porušena zásada zakotvená v čl. 6 odst. 2 zákoníku práce (codul muncii), podle níž musí za stejnou práci náležet stejná odměna.

19 V důsledku toho Tribunalul Bacău vyhověl žalobě, která k němu byla podána, a na základě čl. 27 odst. 1 nařízení č. 137/2000 uložil žalovaným, aby uvedeným žalobcům přiznali platový nárok ve výši odpovídající rozdílu mezi platem, který již pobírají, a platem stanoveným v OUG č. 27/2006 pro žalobce DNA a DIICOT, a to ode dne nabytí účinnosti posledně uvedené právní úpravy.

20 Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești na podporu kasačního opravného prostředku, který podalo proti uvedenému rozsudku ke Curtea de Apel Bacău, zejména tvrdí, že Tribunalul Bacău překročil meze své soudní pravomoci, když sám sobě přiznal legislativní pravomoci v rozporu s výše uvedenými rozhodnutími Curtea Constituțională č. 818 až 820, č. 1325 a č. 146.

21 Za těchto podmínek Curtea de Apel Bacău rozhodl přerušit řízení o uvedeném kasačním opravném prostředku a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Brání článek 15 směrnice [2000/43] a článek 17 směrnice [2000/78] – oba provedené do vnitrostátního práva [nařízením č. 137/2000], ve znění posledního zveřejnění a změn – vnitrostátní právní úpravě nebo rozhodnutí Curtea Constituțională, které zakazují vnitrostátním soudům přiznat diskriminovaným žalobcům náhradu majetkové nebo nemajetkové újmy, kterou považují za přiměřenou, v případech, kdy se náhrada újmy způsobené v důsledku diskriminace týká platových nároků stanovených zákonem a přiznaných určité socioprofesní kategorii osob, která se liší od kategorie osob, k nimž patří žalobci (viz v tomto smyslu

rozhodnutí Curtea Constituțională č. 1325 ze dne 4. prosince 2008 a č. 146 ze dne 25. února 2010)?

2) Je vnitrostátní soud v případě kladné odpovědi na první otázku povinen vyčkat zrušení nebo změny ustanovení vnitrostátního práva nebo změny judikatury Curtea Constituțională, která jsou v případném rozporu s ustanoveními [unijního práva], nebo je tento soud povinen přímo a bezprostředně použít ve věci, kterou má rozhodnout, ustanovení [unijního práva] tak, jak byla případně vyložena Soudním dvorem Evropské unie, a neuplatnit žádné ustanovení vnitrostátního práva, ani rozhodnutí Curtea Constituțională, která jsou v rozporu s normami [unijního práva]?“

K předmětu předběžných otázek

22 Podstatou předběžných otázek předkládajícího soudu, vykládaných ve světle informací uvedených v předkládacím rozhodnutí, je jednak, zda musí být ustanovení článku 15 směrnice 2000/43 a článku 17 směrnice 2000/78 po zajištění jejich provedení do vnitrostátního práva zejména prostřednictvím takového ustanovení, jako je článek 27 nařízení č. 137/2000, vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby rozhodnutí Curtea Constituțională vyloučila, aby uvedené ustanovení vnitrostátního práva zakládalo osobám, které byly oběťmi platové diskriminace na základě socioprofesní kategorie nebo místa výkonu práce, nárok na náhradu škody ve formě platových nároků stanovených zákonem ve prospěch jiné socioprofesní kategorie. Je-li tomu tak, je dále cílem uvedených otázek určení, zda je pak vnitrostátní soud povinen upustit od použití takového ustanovení vnitrostátního práva nebo dotčené ústavněprávní judikatury, aniž přitom musí vyčkávat, až bude uvedené ustanovení změněno legislativní cestou nebo až bude novým způsobem vyloženo ústavním soudem tak, aby mohl být zajištěn jeho soulad s unijním právem.

K přípustnosti předběžných otázek

23 Přípustnost předběžných otázek ve svých písemných vyjádřeních zpochybnily rumunská vláda a Irsko, zejména z důvodu, že situace dotčená v původním řízení nespadá do působnosti směrnic 2000/43 a 2000/78, a obecně ani do působnosti unijního práva.

24 Úvodem je v tomto ohledu třeba připomenout, že v souladu s článkem 267 SFEU má Soudní dvůr pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se výkladu Smluv, jakož i aktů přijatých unijními orgány.

25 Podle ustálené judikatury je postup upravený článkem 267 SFEU nástrojem spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy. Z toho vyplývá, že pouze vnitrostátnímu soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, přísluší posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru (viz zejména rozsudky ze dne 18. října 1990, Dzodzi, C-297/88 a C-197/89, Recueil, s. I-3763, body 33 a 34; ze dne 17. července 1997, Leur-Bloem, C-28/95, Recueil, s. I-4161, bod 24, jakož i ze dne 8. září 2010, Winner Wetten, C-409/06, Sb. rozh. s. I-08015, bod 36 a citovaná judikatura).

26 Jestliže se tudíž otázky položené vnitrostátním soudem týkají výkladu ustanovení unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (viz zejména výše uvedené rozsudky Dzodzi, bod 35; Leur-Bloem, bod 25, jakož i Winner Wetten, bod 36 a citovaná judikatura).

27 Soudní dvůr nicméně rovněž uvedl, že ve výjimečných případech mu přísluší zkoumat podmínky, za nichž byl dotázán vnitrostátním soudem, za účelem ověření své vlastní pravomoci (viz zejména rozsudek ze dne 11. července 2006, Chacón Navas, C-13/05, Sb. rozh. s. I-6467, bod 33 a citovaná judikatura). Odmítnout rozhodnutí

o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem je možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také pokud Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (viz zejména výše uvedené rozsudky Chacón Navas, bod 33, jakož i Winner Wetten, bod 37 a citovaná judikatura).

28 Ze stálé judikatury tedy vyplývá, že odmítnutí žádosti podané vnitrostátním soudem lze odůvodnit zejména tehdy, je-li zjevné, že unijní právo nelze přímo ani nepřímo použít za okolností v projednávané věci (viz zejména výše uvedený rozsudek Leur-Bloem, bod 26 a citovaná judikatura).

29 V projednávaném případě je třeba úvodem poukázat na to, že předkládající soud neklade Soudnímu dvoru otázku, zda taková situace, jako je situace dotčená v původním řízení, spadá do působnosti směrnic 2000/43 a 2000/78, a zejména článků 15 první a 17 druhé z těchto směrnic, jichž se týkají předběžné otázky.

30 Nicméně je nutné poukázat na to, že – jak tvrdí rumunská vláda, Irsko a Evropská komise – v daném případě tomu tak není.

31 Článek 1 směrnice 2000/78 totiž uvádí, že účelem této směrnice je stanovit obecný rámec pro boj s diskriminací na základě náboženského vyznání či víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace v zaměstnání a povolání. Účelem směrnice 2000/43, jak vyplývá z jejího článku 1, je stanovit rámec pro boj s diskriminací na základě rasy nebo etnického původu.

32 Z předkládacího rozhodnutí však vyplývá, že diskriminace dotčená v původním řízení se nezakládá na žádném z důvodů takto vypočtených v uvedených směrnicích, ale naopak je uplatňována v závislosti na socioprofesní kategorii ve smyslu vnitrostátního práva, k níž dotyčné osoby náleží, nebo v závislosti na místě výkonu jejich práce.

33 Z toho vyplývá, že taková situace, jako je situace dotčená v původním řízení, nespadá do působnosti obecného rámce stanoveného směrnicemi 2000/43 a 2000/78 s cílem bojovat s některými druhy diskriminace.

34 Jak totiž vyplývá zejména z čl. 2 odst. 1 obou těchto směrnic, uplatnění zásady rovného zacházení, kterou zakotvují, je závislé na důvodech vypočtených taxativním způsobem v článku 1 obou těchto směrnic (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 17. července 2008, Coleman, C-303/06, Sb. rozh. s. I-5603, body 38 a 46).

35 Mimoto je v tomto ohledu třeba připomenout, že článek 13 ES, nyní článek 19 SFEU, který pouze upravuje pravomoci Společenství a na jehož základě byly uvedené směrnice přijaty, se ani netýká případů diskriminace z důvodu socioprofesní kategorie nebo místa výkonu práce, takže uvedené články 13 ES nebo 19 SFEU vůbec nemohou být právním základem opatření Rady pro boj s takovými případy diskriminace (viz v tomto smyslu výše uvedené rozsudky Chacón Navas, bod 55, a Coleman, bod 46).

36 Ze všeho předcházejícího plyne, že taková situace, jako situace dotčená ve věci v původním řízení, nespadá do rámce opatření přijatých na základě článku 13 ES, a zejména směrnic 2000/43 a 2000/78, takže článek 15 první a článek 17 druhé z těchto směrnic, jichž se týká žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, se na takovou situaci nevztahují (viz obdobně usnesení ze dne 17. března 2009, Mariano, C-217/08, bod 27).

37 Jelikož však Curtea de Apel Bacău jak v odůvodnění předkládacího rozhodnutí, tak ve své první předběžné otázce zdůraznil, že nařízením č. 137/2000 je zajištěno provedení směrnic 2000/43 a 2000/78 do vnitrostátního práva, je třeba si rovněž položit otázku, zda-li by mohl být výklad uvedených článků 15 a 17 Soudním dvorem odůvodněný, jak tvrdí Komise, z důvodu, že tyto články se staly použitelnými na takové okolnosti, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení, v důsledku odkazu na uvedené články ve vnitrostátním právu.

38 V tomto ohledu je totiž třeba připomenout, že Soudní dvůr v řadě případů prohlásil, že má pravomoc rozhodnout o žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se ustanovení unijního práva v situacích, kdy se skutkový stav v původním řízení nacházel mimo oblast působnosti unijního práva, a spadal tedy výlučně do pravomoci členských států, ale kdy se uvedená ustanovení unijního práva stala použitelnými v důsledku odkazu na jejich obsah ve vnitrostátním právu (viz zejména výše uvedený rozsudek Leur-Bloem, body 25 a 27 a citovaná judikatura, jakož i rozsudek ze dne 3. prosince 1998, Schoonbroodt, C-247/97, Recueil, s. I-8095, body 14 a 15).

39 Soudní dvůr v tomto ohledu zejména zdůraznil, že pokud vnitrostátní právní předpisy přizpůsobí řešení situací, které jsou čistě vnitřní záležitostí, řešením upraveným unijním právem, například za účelem předejití výskytu diskriminace vlastních státních příslušníků nebo případných narušení hospodářské soutěže, nebo také za účelem zajištění jednotného postupu ve srovnatelných situacích, existuje jasný zájem na tom, aby se za účelem předejití budoucím rozdílným výkladům dostalo ustanovením nebo pojmům převzatým z unijního práva jednotného výkladu, bez ohledu na podmínky, za kterých se mají uplatnit (viz zejména výše uvedený rozsudek Leur-Bloem, bod 32 a citovaná judikatura, jakož i rozsudek ze dne 17. července 1997, Giloy, C-130/95, Recueil, s. I-4291, bod 28).

40 Tak tomu však v projednávaném případě není.

41 Z předkládacího rozhodnutí sice vyplývá a již bylo zmíněno, že účelem nařízení č. 137/2000 je zejména zajistit provedení směrnic 2000/43 a 2000/78 ve vnitrostátním právu a že článek 27 uvedeného nařízení, který stanoví, že v případě druhů diskriminace zakázaných tímto nařízením vzniká jejím původcům odpovědnost, a přiznává každému, kdo je její obětí, právo na náhradu škody, v tomto ohledu zajišťuje provedení článku 15 směrnice 2000/43 a článku 17 směrnice 2000/78. Přesto na tomto základě nelze tvrdit, že by se výklad uvedeného článku 27 v případě, že se tento článek uplatní v případě druhů diskriminace zakázaných pouze vnitrostátním právem a nespadajících do působnosti uvedených směrnic, měl odvíjet od ustanovení těchto směrnic, nebo obecně unijního práva.

42 Není totiž nijak doloženo, že by v projednávaném případě existoval jasný zájem na tom, aby byl zachován jednotný výklad ustanovení nebo pojmů převzatých z unijního práva, bez ohledu na podmínky, za kterých se mají uplatnit, tak aby byl Soudní dvůr oprávněn odpovědět na předběžné otázky, které jsou mu položeny předkládajícím soudem.

43 Předkládací rozhodnutí především neobsahuje žádný dostatečně přesný údaj, z něhož by bylo možné vyvodit, že vnitrostátní zákonodárce tím, že stejnému režimu náhrady škody, který platí v případě porušení pravidel nediskriminace stanovených ve směrnicích 2000/43 a 2000/78, podřídil i případy porušení pravidel nediskriminace vyplývajících pouze z vnitrostátní právní úpravy, zamýšlel, pokud jde o posledně uvedená porušení, odkázat na obsah ustanovení unijního práva nebo se přizpůsobit řešením upraveným těmito ustanoveními.

44 Dále je třeba na jedné straně poznamenat, že takový režim sankcí, který mají členské státy zavést podle článku 15 směrnice 2000/43 a článku 17 směrnice 2000/78, je spjatý s hmotněprávními pravidly nediskriminace stanovenými uvedenými směrnicemi, jejichž efektivitu musí zajistit. Jak přitom bylo zdůrazněno v bodech 31 až 36 tohoto rozsudku, neobsahují uvedené směrnice žádné pravidlo nediskriminace, které by

stejně jako pravidlo nediskriminace, jehož se týká spor v původním řízení, bylo založeno na profesní kategorii.

45 A na druhé straně článek 15 směrnice 2000/43 a článek 17 směrnice 2000/78 pouze členským státům ukládají povinnost stanovit systém sankcí za porušování vnitrostátních předpisů přijatých k provedení těchto směrnic a v tomto ohledu uvádějí, že uvedené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující a že mohou zahrnovat vyplácení náhrad. Z toho vyplývá, že na různá konkrétní opatření, která si vyžaduje provedení dotčených ustanovení unijního práva, lze jen stěží – pokud mají být uplatněna ve vztahu k situacím, které nespadají do působnosti těchto ustanovení – nahlížet jako na opatření obsahující odkaz na pojmy obsažené v těchto ustanoveních nebo jako na opatření, která se přizpůsobují řešením upraveným v těchto ustanoveních, v jejichž případě by bylo třeba zajistit jednotný výklad bez ohledu na podmínky, za kterých se mají uplatnit.

46 Konečně je třeba zdůraznit, že předběžné otázky v projednávaném případě v podstatě nesměřují ani tak k výkladu hmotněprávního obsahu článku 15 směrnice 2000/43 a článku 17 směrnice 2000/78, ale spíše k určení, zda zásada přednosti unijního práva brání vnitrostátní normě se silou ústavního zákona, tak jak je vykládána ústavním soudem dotčeného členského státu, která v situaci, jež nespadá do působnosti těchto ustanovení unijního práva, vyžaduje upustit od použití vnitrostátního ustanovení, které jinak zajišťuje provedení uvedených ustanovení unijního práva, nebo vyložit toto vnitrostátní ustanovení způsobem, který by byl v rozporu s těmito ustanoveními unijního práva, pokud by uvedená situace spadala do jejich působnosti.

47 I když v tomto ohledu nezbytnost zajistit jednotný výklad norem unijního práva může, jak již bylo připomenuto výše, odůvodnit vztažení pravomoci Soudního dvora v oblasti výkladu na obsah takových norem, a to i v případě, že jsou tyto normy na danou situaci použitelné jen nepřímo z důvodu, že na ně odkazuje ustanovení vnitrostátního práva, nemůže tatáž úvaha – nemá-li dojít k porušení rozdělení pravomocí mezi Unií

a jejími členskými státy – vést k tomu, aby uvedené normě unijního práva byla přiznána přednost před vnitrostátními normami vyšší právní síly, která by v takové situaci vyžadovala upustit od použití uvedeného ustanovení vnitrostátního práva nebo od výkladu, který je mu dán.

48 Otázky položené Curtea de Apel Bacău, jejichž cílem není ověřit, zda taková situace, jako je situace dotčená v původním řízení, spadá do působnosti článku 15 směrnice 2000/43 a článku 17 směrnice 2000/78, ale vycházejí spíše z předpokladu, že tomu tak je, aby bylo možné vyžádat si výklad Soudního dvora, přestože uvedená ustanovení unijního práva zjevně nelze za okolností v projednávané věci přímo ani nepřímo použít, je proto na základě všeho shora uvedeného třeba považovat za nepřípustné.

K nákladům řízení

49 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce předložená Curtea de Apel Bacău (Rumunsko) je nepřípustná.

Podpisy.